

2017 - Anul tribunaliștilor memorandiști (XL):
Slavici judecat ... pentru doi criminali germani! –
Desființarea curții cu jurați din Sibiu ... în secolul luminilor și al toleranței

Alternativa maghiarilor
ori piere tot ceea-ce nu e Maghiar de pe pământul acesta, ori se desființează statul ungar...

ori suntem noi dimpreună cu Sașii prea slabi, prea nemernici ca să ne putem susține în luptă cu Maghiarii,

ori suntem împinși în mod fatal la o dușmănie oarbă contra statului ungar și trebuie neapărat să pândim ocasiunea de a-l sguđui din temelii, să-i căutăm pretutendeni dușmanii, ca să ne unim cu ei ...

Sunt loviți de cea mai deplină orbie Maghiarii, dacă ... nu se tem, ... nu de noi, ... ci de Germanii, care reprezintă ... **causa culturală a celui mai puternic dintre popoarele Europei și a singurului, care i-a susținut pe Maghiari**

Un proces criminal la Tribunalul Sibiu

Procesul de presă din 3 februarie 1885 la curtea cu jurați din Sibiu

Acuzatul Ioan Slavici autorul articolului - Tribuna 1885

gvernul a desființat curtea cu jurați din Sibiu, anexând teritorul ei jurisdicționa la curtea cu jurați din orașul unguresc Clu

la șapte secole de așezare a germanilor ... în Sibiu"

Jurații germani au achitat acuzatul

Continuăm prezentarea proceselor de presă: Procesele 8 și 9 - 30 aug. 1888 - acuzat Ștefan Albu, autorul articolului publicat în iulie 1887 în revista „Romänische Revue”; în prima instanță autorul a fost „osândit la 1 an închisoare de stat și 500 fl. amendă”, iar în final pedeapsa să-i fie redusă de curtea cu jurați din Budapesta la „3 luni de închisoare de stat”. Procesul 10 – 17 sept. 1888 - acuzat generalul Traian Doda, pentru o scrisoare adresată alegătorilor săi. Redăm un scurt pasaj: «Poporul român, prin apucături de forță și machinațiuni, a fost scos din toate pozițiunile luptei constituționale; ne pregătim de luptă mare și obositoare astăzi nu e vorba de un loc și de un vot în parlamentul ungar, nu e vorba mai mult de câteva concesiuni mici naționale de limbă sau politice, - ci onoarea națională a poporului român e pusă în joc.» Generalul a fost găsit vinovat și „osândit la 2 ani închisoare și 1000 fl. amendă. Mai târziu osânditul, îmbolnăvindu-se de o boală incurabilă a fost grațiat de-cătră Împăratul”. Procesul 12 – 4 iulie 1889 - acuzat preotul dr. Vasile Lucaciu, acesta exprimându-și la o întrunire „speranță, că încurend va sosi timpul, când și Români vor trebui să dea semne de viață și să lucreze”. Fiind denunțat pentru discursul său, a fost ținut 5 săptămâni în închisoare ordinară preventivă, ulterior fiind achitat din lipsa unor dovezi concrete că „ar fi agitat contra statului ungar”. Procesul 13 - 31 iulie 1889 - acuzat Valeriu Barcianu, pentru două articole scrise în ajunul sărbătorilor de iarnă în nr. 5 și 12 ianuarie stil nou 1888 al gazetei „Luminatorul” din Timișoara. Inițial acuzatul a fost achitat, dar ulterior a fost „osândit la 6 luni de închisoare de stat și 500 fl. amendă”. Procesul 14 și 15 – 14 aug. 1890 - acuzați Traian H. Pop,

autor al două articole din „Gazeta Transilvaniei” (nr. 40 - 4 martie 1890 și nr. 72 – 10 apr. 1890) și redactorul responsabil dr. Aurel Mureșianu; sentința curții de jurați Cluj: «Dl Traian H. Pop a fost osândit la pedeapsa cumulată de 1 an închisoare de stat, ear, Dl dr. Aurel Mureșianu la 6 septemâni închisoare ordinară». Procesul 19 - 16 mar.1893 - acuzat preotul Vasile Suciș pentru o predică în biserică, considerată cu conținut „politic”; din lipsa dovezilor preotul a fost achitat. Procesul 21 - 19/31 mai 1893 - acuzat preotul dr. Vasile Lucaciș pentru o „pretinsă ofensă la adresa guvernului”; preotul fiind deja în închisoare (în procesul nr.18) i s-a cumulată pedeapsa cu cele 4 luni de închisoare trebuind să facă 13 luni de închisoare ordinară; Procesul 47 –dec.1894 - acuzat dr. Valeriu Braniște atât ca autor cât și ca redactor responsabil al ziarului politic „Dreptatea”; acuzatul a fost „osândit la 2 ani închisoare de stat și 1300 de fl. amendă sau 130 zile închisoare ordinară”.

Deși „Tribuna” s-a afirmat ca „element de ordine și cultură”, tribuniștii au fost atrași într-o serie de procese de presă celebre, care le-au adus notorietate, atât în Transilvania cât și în România. Militând efectiv pentru drepturile românilor și ale minoritășilor conlocuitoare, ei au înregistrat recordul absolut al proceselor intentate: 34 procese (72%) au fost intentate tribuniștilor, din totalul de 47 de procese politice inventariate în primul deceniu de existență a cotidianului sibian „Tribuna” (1884-1894). Eugen Brote a prezentat toate procesele, sub o formă simplă și concisă: procesul, data, curtea unde s-a judecat, acuzatul, substratul cauzei (pricina) și sentința.

O trecere în revistă a acestor procese este elocventă, atât pentru lungul proces de deșteptare nașională a românilor din Transilvania cât și pentru cunoașterea rolului „Tribunei”, cea mai hărșuită publicație românească din imperiu. Reproducem primul proces al „Tribunei” și a lui Slavici, la nici un an de la fondare, al doilea în cronologia lui Eugen Brote:

«2. Procesul de presă dela 3 Februarie 1885 (La curtea cu jurați din Sibiiu.) Acusați: D-l Cornel Pop-Păcuraru, ca redactor responsabil al ziarului „Tribuna” din Sibiiu, și Ioan Slavici, ca autor al articolului incriminat. Substratul acuzei: în numărul 175 dela 18/30 Noemvrie 1884 „Tribuna”». Începutul articolului dezvăluie pricina: «Zilele acestea s’a terminat la tribunalul din Sibiiu un proces criminal, care a ținut mult timp opinia publică în agitașune. Doi oameni tineri, unul Kleeberg, altul Marlin, au săvârșit un întreg șir de fapte pedepsite de lege, au furat, au înșelat, au pus foc, au jăfuit și au ucis în cele din urmă pe un cămătar de aici, pe soșia acestuia, pe copilul lor și pe o fată ce se afla slujnică la casa lor. Ei au fost prinși, au fost dovediți, au fost judecați și osândiți, după asprimea legii, la moarte prin furci.» Continuăm prezentarea acuzașilor așa cum le-a sintetizat E. Brote: «Articolul, scris de Dl Ioan Slavici, osândesce faptul că doi criminali de nașionalitate germană, care nu înșeleg de loc limba maghiară, sunt condamnați la moarte în urma unor instrucșuni, a unor debateri și a unei debateri publicată în limba maghiară, neînșeleasă de acei doi criminali. Aci era vorba de vieașta alor doi oameni. Eată pasagiile incriminate din acel articol: „Trăim la a.1884 și sunt abia câteva luni, decând Germanii din Ardeal au serbat, aci în centrul lor de cultură al șaptelea centenar al așezării lor pe acest pământ. Sunt șapte sute de ani, decând ei au întemeiat acest oraș, șapte sute de ani dearîndul vieașta de aici a fost germană și germană a rămas până în ziua de astăzi. Acum, după șapte sute de ani, în secolul luminilor și al toleranșei, doi Germani fiind osândiți la moarte prin furci, procesul li-se face în limba maghiară, pe care unul dintre dînșii o înșeleg puțin, ear celălalt nu o înșeleg de loc ... Apărătorii acusașilor,

Germani amândoi, fiind siliți a pleda cauza clienților lor în limba maghiară, pe care nu o știu destul de bine, se căznesc ca vai de ei și devin adeseori ridicoli. În sfârșit – și asta e culmea – terminând ei, președintele îi mai întreabă pe acușați: dacă mai au ori nu ceva de adăugat la cele zise de apărătorii lor, ale căror cuvinte nu puteau să le înțeleagă, apoi li-se cetesce sentința de moarte într’o limbă, pe care nu o înțeleg! ... Se vor împlini încurând nouă sute de ani, decând primul rege al Ungariei a primit Coroana dela Papa. Nouă sute de ani statul ungar a resistat tuturor loviturilor grele de care a fost încercat, căci nouă sute de ani am trăit unii lângă alții ... Acum Maghiarii au pus alternativa: ori pierie tot ceea-ce nu e Maghiar de pe pământul acesta, ori se desființează statul ungar. O vieță trebuie neapărat să se stingă, ori a noastră ori a Ungariei; alt sens încalcările nu pot să aibă. Căci ori suntem noi dimpreună cu Sașii prea slabi, prea nemernici, ca să ne putem susține în luptă cu Maghiarii, ori suntem împinși în mod fatal la o dușmănie oarbă contra statului ungar și trebuie neapărat să pândim ocasiunea de a-l sguđu din temelii, să-i căutăm pretutindeni dușmanii, ca să ne unim cu ei, să ne silim să-i facem dușmani pretutindeni pe unde străbatem. Sunt loviți de cea mai deplină orbie Maghiarii, dacă n’o înțeleg aceasta și nu se tem, mai ales când e vorba nu de noi, care avem în coasta noastră pe „micul” stat român, cum îl numesc ei, ci de Germanii, care reprezintă aici la noi la hotarele Orientului, cauza culturală a celui mai puternic dintre popoarele Europei și a singurului, care i-a susținut pe Maghiari în actuala fasă a dezvoltării istorice.” Curtea cu jurați din Sibiu, formată din cetățeni de naționalitate germană (Jurați: Iosef Schuster, Ioan Demeter (Român), Iosef Winkler, Iohann Farkas, Iohann Zaharias, Iosef Konnerth, Iohann Hager, Michael Bacholtzky, Georg Bortmes, Friedrich Zink, Friedrich Theiss și Iosef Wagner) a achitat în unanimitate pe amândoi acușații. Prin ordinul dela 27 iunie 1885 (nr.31482) guvernul a desființat curtea cu jurați din Sibiu, anexând teritorul ei jurisdicțional la curtea cu jurați din orașul unguresc Cluj.»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2017-anul-tribunistilor-memorandisti-xl-slavici-judecat-pentru-doi-criminali-germani-desfiintarea-curtii-cu-jurati-din-sibiu--in-secolul-luminilor-si-al-tolerantei-129352.html>

Eveniment Actualitate Stirile de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

ASTRAFI LMFESTIVAL
AN IMMERSIVE EXPERIENCE OF REAL AND VIRTUAL REALITY
16-22 OCT 2017

2017-Anul tribunistilor memorandisti (XL): Slavici judecat ... pentru doi criminali germani! - Desfiintarea curtii cu jurati din Sibiu ... in secolul luminilor si al tolerantei

Facebook Share 3 Twitter Tweet 0 Email Share 3

Cautare

01.10.2017 23:07 116 vizualizari 0 comentarii